

توهم شنوایی

* محمدرضا رجبی

می‌شنود، ولی بقدرتی نسبت به واقعی بودن آنها اطمینان داشت که پرده‌ها را می‌کشید و آئینه‌های دیوارها را بر می‌داشت. در ذهن او تعارض‌هایی وجود دارد: او صدای ای را می‌شنود، ولی کسی را نمی‌بیند که صدایها مربوط به او باشد. با این وجود، چون دریافت خود را باور دارد، این تعارض‌ها را به صورت معقولی حل می‌کند: کسی باید دستگاهی کار گذاشته باشد یا حس شنوایی مرا تغییر داده باشد.“ او در مورد این دریافت هیچ مشکلی ندارد. هروویتس (۱۹۷۵) توهمنات را با استفاده از یک رویکرد شناختی بررسی نمود. از نظر وی توهمنات، تصاویر ذهنی هستند که دارای خصوصیات زیر می‌باشند:

- (۱) بصورت تصورات اتفاق می‌افتد.
- (۲) از منابع درونی اطلاعات سرچشمه می‌گیرند.
- (۳) بطور غیرمستقیم ارزیابی می‌شوند، بطوریکه به نظر می‌رسد از منابع درونی اطلاعات هستند.

این نظریه یک چهارچوب مفهومی را برای بررسی پدیده توهمن فراهم می‌آورد.

تلashهایی که برای تبیین توهمنات بر اساس نوروژیسمی و نوروپاتولوژی زمینه‌ای صورت گرفته، تا کنون پیشرفت زیادی نداشته است. سعی شده تا مفاهیم آسیب‌پذیری زیستی و عوامل روانشناختی در سبب‌شناسی و جلوه‌های بالینی توهمنات با یکدیگر جمع شوند، ولی تحقیقات به عمل آمده مکانیسم واحدی را برای تبیین آنها ارائه نکرده است. ممکن است توهمنات در همان لحظه‌ای که محرکهای حسی بهنجار دریافت می‌شوند، بوجود آیند. از این نظر، توهمنات بر عکس رؤیاها هستند که بیشتر مشخصه‌های غریقتارها را دارا می‌باشند. توهمنات مانند دریافتهای بهنجار می‌توانند هم‌زمان یا پشت سرهم دریافت شوند. بنابراین

توهم

از نظر پدیده شناسی، توهمنات بازترین نوع دریافت غلط هستند. در اینجاد به چهار تعریف از توهمن می‌پردازم:

- (۱) دریافت کردن بدون آنکه موضوعی در کار باشد. (اسکوئیول، ۱۸۳۸)

- (۲) توهمنات شایان (hallucination proper) دریافتهای غلطی هستند که به هیچ وجه تحریف دریافتهای واقعی نبوده، ولی خود را به صورت موضوع کاملاً جدیدی نشان می‌دهند و همزمان با دریافتهای واقعی و در کنار آن اتفاق می‌افتد. (یاسپرس، ۱۹۶۲)

- (۳) توهمن یک دریافت برون‌تنی بوده که مطابق با یک موضوع واقعی نیست. (اسماتیز، ۱۹۵۶)

- (۴) از نظر اسلید (۱۹۷۶) سه ملاک برای تعریف عملیاتی توهمن لازم است:
  - (الف) تجربه‌ای شبیه دریافت در غیاب یک محرك خارجی.

- (ب) تجربه‌ای شبیه دریافت که کاملاً بدون میل فرد و خودبه‌خود اتفاق افتاده و براحتی توسط دریافت کننده قابل کنترل نیست.

ساده‌ترین حقیقت موجود درباره توهمن آن است که اغلب فهم آن بسیار دشوار می‌باشد، یعنی چیزی را که پزشک یک توهمن می‌خواند، بیمار یک تجربه حسی بهنجار می‌داند. بنابراین از نظر ذهنی، توهمن از یک دریافت بهنجار، غیر قابل تشخیص است. تنها نکته راهنمائی کننده براي بیمار آن است که در سایر حواس هیچگونه شواهد تایید کننده‌ای برای دریافت وجود ندارد. خانمی صدائی را می‌شنید که در مورد کارهایش اظهار نظر می‌کرد: “او به آشپزخانه می‌رود و یک فنجان قهوه می‌نوشد.“ او نمی‌دانست چطور این صدای را

* کارشناس شنوایی شناسی

* B.Sc. in Audiology

می‌کنند. البته گاهی نیز صدھایی را که می‌شنوند، انکار کرده ولی ادعا می‌کنند که پیامها و یا اصوات دیگری را که گفته شده می‌شنوند. لذا تصمیم‌گیری در مورد اینکه آیا این اصوات یک دریافت بهنجار هستند یا یک توهم شناوی، بسیار مشکل خواهد بود.

واجها ممکن است بقدرتی مستمر و پر جاذبه باشند که مصاحبه معمولی با پزشک، برای بیمار خسته کننده و غیر واقعی بنظر برسد. صداها ممکن است پس زمینه مداومی را برای زندگی تشکیل داده و لذا بخش عمدہ‌ای از تکلم و رفتار بیمار در پاسخ به صداها و اطاعت از آنها باشد. پرستاران بخش روانپژوهی اغلب مشاهده می‌کنند که توهمات شناوی بیماران، برای آنها بقدرتی واقعی است که مثل سایر مکالمات بخارط سپرده می‌شوند و در نتیجه دریافتهای واقعی شناوی و توهمی، حافظه‌هایی را می‌سازند که مبنای زندگی و رفتار فعلی بیماران را تشکیل می‌دهند. توهمات شناوی وقتی اتفاق می‌افتد که ترکیبی از تصویرسازی ذهنی روشن و واقعیت سنجی ضعیف در حسن شناوی وجود داشته باشد (اسیلد، ۱۹۷۶). این مسئله با استفاده از آزمون "اثر تغییر شکل کلامی" (verbal transformation effect) مورد بررسی قرار گرفته است. کلمه "TRESS" به صورت ده دقیقه روی یک نوار ضبط صوت برای بیماران تکرار شد. پس از مدتی کلمات و هجاهای دیگر پخش شد. افراد بهنجار و بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا که توهم شناوی نداشتند، معمولاً کلماتی را می‌شنیدند که از لحاظ آوائی با کلمه اصلی ارتباط داشت، ولی بیماران روانپریشی که توهم شناوی داشتند، کلماتی را که از لحاظ آوائی کاملاً با کلمات فوق تفاوت داشتند، به همان میزان کلمات هم آوا می‌شنیدند. تفاوت بین این گروه و دو گروه دیگر معنی دار بود. بنظر می‌رسید که توهمات شناوی به معنی دار بودن درون داد حسی بستگی داشته باشد. وقتی انواع مختلف درون دادهای شناوی را برای بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا که توهم دارند، ارائه کنیم، متوجه می‌شویم که میزان تحریک خارجی در کاهش توهمات نقش چندانی نداشته، بلکه آنچه که اهمیت دارد، ماهیت محرك و میزان مورد توجه قرار گرفتن آن می‌باشد. وقتی مطالب را بطور فعال پی‌گیری کرده و از بیمار می‌خواهیم تا یک

ممکن است بیمار در همان زمانی که مصاحبه کننده را می‌بیند و به حرفهای او گوش می‌دهد، صداهای مربوط به توهم را نیز بشنود. توهم شبیه تجربه پس‌تصویر (after image) یا مشاهده یک موضوع حسی بهنجار است، چون توجه موجب برطرف شدن آن نخواهد شد.

توهمات شناوی

توهمات می‌توانند در هر یک از حواس پنجگانه و یا حس یافت‌جسمی (somatic sensation) دیده شود. توهمات شناوی از توهماتی هستند که بیشترین اهمیت تشخیص را دارا می‌باشند. در حالات عضوی حاد، توهمات شناوی معمولاً بصورت اصوات بدون ساختار می‌باشند (توهمات ابتدائی و بسيط Elementry Hallucination).

البته توهمات شناوی از مشخصات اسکیزوفرنیا بوده، ولی گاهی در سایر بیماریها مانند توهم‌زدگی مزمن الکلیک (Chronic Alcoholic Hallucinosis) یا روانپریشی‌های عاطفی نیز دیده می‌شوند.

گاهی اوقات این صداها واج (phonemes) نامیده می‌شوند. معمولاً واجها در حالات عضوی، بصورت کلمات ساده یا جملات کوتاه بوده که بصورت دوم شخص با بیمار صحبت می‌کنند و ممکن است آمرانه و یا توهین‌آمیز باشند. اینگونه واجهای آمرانه یا توهین‌آمیز در اسکیزوفرنیا نیز دیده می‌شوند، اگرچه در این اختلال صحبت‌های پیچیده‌تری هم بگوش می‌رسند، صداها ممکن است واحد یا پنجگانه بوده، صدای مرد یا زن یا هردو باشد. بیمار منبع این صداها را غریبه یا آشنا تشخیص می‌دهد. بیمار می‌داند که صداها از خارج از سر و یا از خود وی می‌آیند. صداها بصورت واضح، عینی و مشخص بوده و از نظر بیمار یک دریافت بهنجار است که در عین حال ممکن است که نحوه ورود آنها، گیج‌کننده و غیرقابل درک باشد. مشخصه ویژه اسکیزوفرنیا صداهایی هستند که افکار بیمار را از خارج با صداهای بلند می‌گویند، در مورد اعمال وی نظر می‌دهند و یا با یکدیگر شدیداً بحث و مشاجره می‌کنند. این صداها بیمار را بعنوان سوم شخص مورد خطاب قرار می‌دهند. توصیف بیماران از واجهایشان بسیار متفاوت است. گاهی بیماران خیلی روشن و واضح در مورد "صداها" صحبت

در روانپریشی انگلستان، تشخیص بالینی اسکیزوفرنیا پیشتر بر اساس فهرست تجربه علائم درجه اول صورت می‌گیرد. ثابت شده است که این علائم در فرهنگ‌های دیگر نیز مفید هستند. عالمتی که درجه اول محسوب می‌شود باید دارای مشخصه‌های زیر باشد:

- ۱ با فراوانی قابل قبولی در اسکیزوفرنیا دیده شود.
- ۲ عموماً در شرایط دیگری غیر از اسکیزوفرنیا دیده نشود.
- ۳ تصمیم‌گیری درباره وجود یا عدم وجود علامت خیلی سخت نباشد.

بعضی از توهمنات شناویی "علائم درجه اول اسکیزوفرنیا" محسوب می‌شوند (اشتايدر، ۱۹۵۹).

این موارد عبارتند از:
الف) افکار قابل شنیدن.

ب) شنیدن صدایهایی که با هم بحث و مشاجره می‌کنند.

ج) صدایهایی که در مورد رفتار بیمار نظر می‌دهند.
هر کدام از این سه آشتگی تداخل عظیم و گستره‌ای را در مرزهای تصویر خود و تمیز آنچه که "من" هستم و آنچه که "من" نیستم نشان می‌دهد (سیمز، ۱۹۹۱).

mekanisem‌هایی که بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیای مزمن برای مقابله با توهمنات شناویی مستمر خود مورد استفاده قرار می‌دهند، توسط فالون و تالبوت (۱۹۸۱) شرح داده شد. راههای مقابله با این صدایهای مزاحم می‌تواند بصورت تغییر در رفتار، تغییر در حالات حسی/عاطفی و تغییر در شناخت، طبقه‌بندی شود. تغییرات رفتاری شامل تغییر در وضعیت بدن مثل دراز کشیدن و یا گفتگو با دیگران است.

برانگیش فیزیولوژیک برای مقابله با توهمنات دچار تغییراتی شده که شامل آرام سازی (relaxation) یا تمرینات جسمانی مثل آهسته دویدن است. روش‌های شناختی مانند کنترل توجه یا بازداری فعال توهمنات می‌باشند. این محققین معتقدند که استفاده از استراتژیهایی که بیماران بکار می‌برند، می‌تواند در کنترل این علائم ناراحت کننده مفید واقع شود.

در افکار قابل شنیدن بیمار افکار خود را با صدای بلند می‌شنود. بیمار ممکن است بشنود که مردم افکارش را درست قبل از اینکه به آنها فکر کند، از خارج با صدای بلند

عبارت نثر را با صدای بلند بخواند و محتوای پس از آن را حدس بزند، نسبت به وقتی که صدایها را از طریق گوش پخش می‌کنیم، کاهش بیشتری در تجربه توهم بوجود می‌آید (مارگو و همکاران، ۱۹۸۱).

مورلی (۱۹۸۷) روان درمانی مرد سی ساله‌ای را گزارش کرد که توهم شناویی داشت. وی با منحرف کردن حواس بیمار بوسیله موزیکی که از یک ضبط صوت پرتاپل پخش می‌شد موفق شد کاهش زودگذری را در فراوانی ووضوح توهمنات بوجود آورد. بعداً با قرار دادن موم در یک گوش بیمار، این توهمنات کاملاً از بین رفتند. بنابراین "توجه" مؤثرتر از منحرف کردن حواس است. بیمار معتقد بود توهم در حدود یک فوتی گوش راست او بوده و گذاشتن موم فقط در گوش راست مؤثر واقع می‌شود. توهمنات شناویی در اسکیزوفرنیا معمولاً در موارد حوادث خصوصی بوده، ولی برخی از نویسندهای قدمی متوجه این نکته شدند که توهمنات با محتوای صدایهایی که در همان زمان شنیده می‌شوند، ارتباط دارند. گاهی افراد بهنجار افکار خود را بصورت خیلی آهسته به زبان می‌آورند که معادل روانپریشی این حالت آن است که گاهی بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا توهمنات خود را در همان زمانی که آنها را می‌شنوند، به زبان می‌آورند.

گرین و پریستون (۱۹۸۱) با استفاده از بازخورد شناویی، قابلیت شنیدن نجوای این بیماران را به سطح فابل فهمی افزایش داد و متوجه شدند که باید ارتباط بیشتری بین نجواهای بهنجار و توهمنات وجود داشته باشد. بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا که توهمنات شناویی دارند، در فراغت شناختی جنبه‌های ابهام و در دسترس بودن معانی دیگر اشکال دارند. برای بررسی تحمل ابهام از بیمار می‌خواهند تا کلمه‌ای را که با سروصدای پنهان افرادی که در حال خواندن چیزی هستند، مبهم شده است تشخیص دهند. معانی دیگری، داشش بیماری را در مورد آن دسته از معنای کلمات که آشتایی کمتری نسبت به آنها وجود دارد، بررسی می‌کند. این دو فرآگرد کیفیت دریافت را کاهش داده و موجب توهم می‌شوند و این کار را با وارد کردن خطاهای ناشی از قضاوت عجولانه بدون حفاظت از گزینه‌های دیگری که بعداً در نظر گرفته می‌شود، انجام می‌دهند.

فعالیتهای بیمار باشد. این علامت نیز خودبخود ظاهر نمی‌شود، ولی می‌توان آنرا از شکایت بیمار استنباط کرد. مساله غیر طبیعی در مورد این صدایها آنست که بیمار آنها را بعنوان دریافت، تجربه کرده و منشاء آنها را در خارج از خود می‌داند. بسیاری از افراد بهنجار افکاری دارند که در مورد اعمالشان نظر می‌دهند، ولی آنها را از خود می‌دانند.

توهمات موسیقیایی

یکی از انواع توهمات شناوی توهمات موسیقیایی هستند. اصطلاح "تهمات موسیقیایی" بیان کننده عارضه کلینیکی شنیدن آوازها و آهنگهایی است که بطور مناسب با حرک خارجی رابطه ندارد. این نوع توهمات شناوی اغلب کمتر از انواع دیگر توهمات شناوی و وزوز گزارش می‌شوند. آنها در حالت‌های مختلف و متنوعی از قبیل بیماریهای گوشی، بیماریهای عصبی، پاتولوژیهای روانشناسی و در موارد و حالتهای سمی (سمومیتها) مشاهده می‌شوند و وابسته به اتیولوژی آن ممکن است حاد یا تدریجی باشد.

تهمات موسیقیایی بندرت و معمولاً در خانمها دیده می‌شود و شروع آن اغلب با پاتولوژیهای گوش و بطور ویژه با کم شناوی در ارتباط است. دانشمندان دریافته‌اند که بیماریهای روانی و فاکتورهای شخصیتی در توهمات موسیقیایی اهمیت ندارند و اختلالات روانی و اثرات شخصیتی کمترین نقش را در پیشرفت و توسعه آنها ایفا می‌کنند. بیشتر یافته‌ها بیان می‌کنند که توهمات موسیقیایی بیشتر از معمول در خانمهای سنن که عبتلا به کاهش شناوی، و بیماریهای مغزی هستند بروز می‌نماید، بدون اینکه تاریخچه‌ای از بیماریهای روانی در فرد وجود داشته باشد.

در واقع یک عملکرد تشخیصی بر این مبنای استوار است که می‌توان بطور صحیح وجود یک ضایعه مغزی (%) ۸۹ پیشگویی کرد. هر چند که بنظر می‌رسد سن فاکتور مهمی باشد نمونه‌های خانمهای جوان نیز در گزارش‌هایی که بوسیله prefold و pelot ارائه شده یافت می‌شود.

در خصوص متغیرهای غیر مستقیم دلیل و مدرکی دال بر اینکه صرع، کاهش شناوی، وزوز و تومورهای مغزی در

تکرار کرده و به افکارش پاسخ می‌دهند، در مورد آنها با صدایی که قابل شنیدن است، صحبت می‌کنند و یا افکار وی را با صدای بلند می‌گویند، بطوریکه در حقیقت این افکار، تکرار آن صدایها می‌باشد.

بیمار اغلب از ورود نابهنجام این صدایها به خلوت خویش آشفته شده و از اینکه نمی‌تواند کنترل خود را بر هیچ قسمی از وجود خویش، حتی افکارش حفظ نماید، نگران می‌شود:

"تفاشهای ۳۵ ساله‌ای، صدای آرامی را شنید که لهجه آن متعلق به آکسفورد بود، او این صدایها را به بی‌بی‌سی نسبت می‌داد، تن صدا کمی پایین‌تر از مکالمه طبیعی بود و با هر دو گوش به خوبی شنیده می‌شد. وی توانست منبع آنرا در زائد ماستوئید راست تعیین کند. صدا می‌گفت: من نمی‌توانم آن مرد را به مقامی برسانم، آنطوری که او دستش را نگه می‌دارد، شبیه یک آدم بد به نظر می‌رسد...". وی بلاfaciale هر چه را که صدا می‌گفت به عنوان افکار خود تجربه می‌کرد. وقتی روزنامه می‌خواند، هر چیزی را که چشمش به آن می‌افتد، آن صدا به صورت بلند بیان می‌کرد. او فرست نداشت تا در مورد مطالبی که می‌خواند قبل از اینکه با صدای بلند گفته شود فکر کند." (ملور، ۱۹۷۰)

شنیدن صدایهایی که با هم بحث می‌کنند، شامل دو یا چند صدای توهمند بوده که با یکدیگر نزاع و یا مشاجره می‌نمایند. بیمار معمولاً در محتواهای این صدایها، سوم شخص مفرد است. احتمالاً این علامت خود بخود به این شکل ظاهر نمی‌شود، زیرا بیمار بطور مستقیم نمی‌گوید، من صدایها را می‌شنوم که با هم بحث و مشاجره می‌کنند." مرد ۲۴ ساله‌ای می‌گفت صدایهایی را می‌شنود که از دفتر پرستاری می‌آید. صدایی که تن بالایی داشت و بصورت ناهنجاری حرف می‌زد، مکرراً می‌گفت: جی‌تی، یک پارادوکس خونخوار است و صدای دیگری که تن بالایی داشت، می‌گفت: همینطور است او باید زندانی شود. گهگاه صدای زنی این صحبتها را قطع کرده، به گوش می‌رسید که می‌گفت: اینطور نیست او یک مرد دوست داشتنی است." (ملور، ۱۹۷۰)

صدایهای توهمندی که پی در پی در مورد اعمال بیمار نظر می‌دهند، از علائم درجه اول بشمار می‌روند و ترتیب زمانی این صدایها ممکن است درست قبل، در طی و یا پس از

کاهش داده بود او فهمید که این کار از شدت توهمنات شنوایی‌اش کاسته می‌شود. او تشویق به قطع Lorazepam شد و داروی خواب آور جایگزین آن گردید. سپس توهمنات شنوایی قطع شد اما یک نویز غرشی در گوش چپ برای او ایجاد مزاحمت می‌کرد که بوسیله دوز پایین Perphenazine کنترل شد. وزوز و هایپرآکیوژیس در گوش چپ ادامه داشت اما حالا شدت صداها کمتر و ملایم تر و قابل تحمل تر از قبل شده بود.

بیمار دوم خانم ۸۷ ساله‌ای است که بنظر می‌رسد بر حسب تقاضای پزشک خانوادگی خود به کلینیک مراجعه کرده است زیرا در مشاوره پزشکی از صدای موسیقی که شب‌ها می‌شنید ابراز ناراحتی کرده است. در مصاحبه بالینی

بیمار بسیار بشاش، پر حرف و امیدوار بنظر می‌رسید.

بیمار ابراز می‌کند که شنوایی‌اش را در گوش راست بعد از ضربه به سر در دوران کودکی از دست داده است و از حدود ۳ ماه پیش آوازهایی را در همان گوش مبتلا به کم شنوایی احساس می‌کند، بخصوص اینکه از سال گذشته در هنگام غروب آوازها و سرودها را بیشتر می‌شنود. آوازها معمولاً از نوعی بودند که در دوران کودکی بسیار به آنها علاقمند بوده است. توهمنات دیگری در وی وجود نداشت و دلیل و مدرکی دال بر افسردگی نیز بدست نیامد. در ارزیابی حالات روانی، فرد بسیار هوشمند بنظر می‌رسید و نسبت به محیط افراد آگاهی خوبی داشت و درمان خاصی برای او اعمال نمی‌شد.

نتایج

یافته‌های این دو بیمار شباهت زیادی با موارد گزارش شده قبلی توهمنات موسیقیایی دارد. در واقع حالت غیر معمول و غیرعادی در مورد اول است که شروع و توقف توهمنات موسیقیایی با شروع و توقف بنزودیازپین ارتباط دارد.

توهمنات موسیقیایی معمولاً با قطع بنزودیازپین بیشتر ارتباط دارد تا با مصرف آن و بیشتر در ارتباط با اثر سمی داروهای سالیسیلات و توهمنهای الکتری توصیف می‌شوند. در واقع این اولین باری است که در مقالات بنزودیازپین به عنوان یک متوقف کننده توهمنات شنوایی (موسیقیایی)

زنان شایع‌تر باشند وجود ندارد و توهمنات شنوایی در زنان مبتلا به اسکیزوفرنیا در هر سنی تفاوت نمی‌کند.

از سوی دیگر غلبه فراوانی زنان در یک گروه پیرتر و مسن‌تر با توهمن بینایی گزارش شده است، بنابراین زنان توهمنات مرتبط با حالات عضوی را بیشتر از مردان تجربه می‌کنند. (توهمنات مرتبط با حالات عضوی در زنان بیشتر از مردان گزارش شده است). برخی یافته‌ها وجود نمایی از کاهش شنوایی، بیماریهای گوشی، سن و بیماریهای مغزی را به عنوان فاكتورهای مهم در اتیولوژی تایید می‌کنند.

در سال ۱۹۹۱ دکتر Fisman دو مورد توهمن شنوایی موسیقیایی که غیر معمول بود گزارش نمود که در مورد اول توهمنات شنوایی بوسیله تجویز بنزودیازپین (Benzodiazepin) بر طرف گردیده است و در مورد دوم Charles Bonnet علائمی شبیه توهمنات بینایی (Syndrome) بیان شده است. در اینجا به شرح مختصری از این دو مورد می‌پردازیم:

بیمار اول خانم ۶۵ ساله‌ای است که توهمنات شنوایی او از حدود ۸ ماه قبل شروع شده است. صداهایی که او می‌شنود شامل صدای تلفن، صدای سیرن، صوت کشیدن و زمزمه کردن می‌باشد. توهمنات مربوط به گوش چپ بوده و در برگیرنده فرمهای مختلف آوازهای متداول و سرودها می‌باشد. در سوالات جزئی تر دلیل و مدرکی مبنی بر وجود توهمنات دیگر یافت نشد. در مصاحبه بالینی بسیار هوشیار بود و از محیط اطراف آگاهی کامل داشت و مدارک بالینی مبنی بر دیوانگی و جنون در وی وجود نداشت. توهمنات شنوایی با هایپرآکیوژیس مرتبط بود و باعث می‌شد که فرد از قرارگیری در معرض صداهای بلند اجتناب کند. در هنگام مصاحبه بالینی بیمار هیجان زده بنظر می‌رسید و علائم افسردگی مثل بی‌اشتهاایی، کاهش وزن و بی‌خوابی وجود داشت. مدرکی منوط به اینکه در این فرد بیماری روانی یا اختلال شخصیتی وجود دارد بدست نیامد.

آزمایشات گوش و حلق و بینی یک کاهش شنوایی حسی عصبی متوسط (moderate SNHL) در گوش چپ و یک کاهش شنوایی حسی عصبی ملایم (mild SNHL) در گوش راست را نشان می‌داد. بیمار در زمان مراجعت مصرف Temazepam را قطع کرده بود و دوز Lorazepam را

عملکرد مرکزی یا ترکیبی از عدم عملکرد مرکزی و محیطی را ثابت کرده‌اند. در دو بیمار فوق اتوژوئی وجود دارد بعلاوه اینکه سی تی اسکن یک بیمار و یافته‌های کلینیکی بیمار دیگر نشان دهنده یک درگیری سیستم عصبی مرکزی می‌باشد.

ظهور توهمات موسیقایی بعنوان یکی از فاکتورهایی تعیین می‌شود که بعضی اوقات با حالهای روانی دیگر ارتباط دارد اما بیشتر با تغییرات ارگانی در سیستم عصبی مرکزی و محیطی ارتباط دارد.

استفاده صحیح و عاقلانه از فنوتیازین می‌تواند در درمان موثر باشد و در این موارد مفید است. بین این بیماران و بیماران اسکیزوفرنیا تشخیص افتراقی وجود دارد و خطر عدم تشخیص این بیماران بسیار بالا است و درمانهای نامناسب برای این موارد انجام می‌شود، بنابراین تمیز و تشخیص این موارد مهم است؛ زیرا تست‌های مناسب و درمان آنها متفاوت است.

توصیف می‌شود. سایر علائم مرتبط با سیستم شنوایی در این بیماران وزوز و هایپرآکیزیس بود. این علائم در حین توقف بنزودیازپین بطور معمول مشاهده شدند. در بیمار مورد اول وزوز پیش از مصرف بنزودیازپین وجود داشته و هایپرآکیزیس با توقف توهმ شنوایی بوسیله لورازپام و تمازپام مرتبط بود.

در بیمار دوم توهمات شنوایی به سمت گوش کم شنا جهت‌یابی می‌شود. کم شنوایی در این گوش ۸۰ سال پیش بوجود آمده و پیشرفت نموده بود. علائم بیمار نشان می‌دهد Charles Bonnet (Syndrom) توهتم شنوایی و پاتولوژی شنوایی بجای توهتم بینایی و پاتولوژی بینایی رنج می‌برد. در سندرم چارلزبونت توهمات بینایی در بیماران پیرتری که از ترکیبی از بیماریهای چشمی و mild cognitive impairment رنج می‌برند اتفاق می‌افتد، در این بیماران عارضه توهتم با انزوا و محرومیت اجتماعی مرتبط است.

محققین با علل آناتومیکی که بوجود آورنده توهمات موسیقایی باشد مخالفند. برخی بروی بیماریهای انتهایی عضو حسی را درگیر می‌کنند تأکید دارند و برخی هم عدم

منابع :

- سیمز، آ. ۱۳۷۸. علائم در ذهن . ترجمه الـف. شاهسوند، ف. فتحعلی لواستانی. چاپ اول. نشر چامه. ۱۲۱-۱۱۵.
- سیمز، آ. ۱۳۷۸. علائم در ذهن . ترجمه الـف. شاهسوند، ف. فتحعلی لواستانی. چاپ اول. نشر چامه . ۲۰۰-۱۶۹.
- 3- Berrios, G.E. 1990. Musical Hallucination:A Historical and clinical study. Brit J Psychiat; 156:188-194.
- 4- Berrios, G.E. 1991.Musical Hallucination:A Statistical analysis of 46 cases. Psychopathology; 24:356-360.
- 5- Eastwood, M.R. et al., 1985. Acquired hearing loss and psychiatric illness.Brit J Psychiat; 147:552-556.
- 6- Fenton, G.W. McRae D.A. 1989. Musical hallucination in deaf elderly women. Brit J Psychiat. 155 :401-403.
- 7- Fisman, M.B. 1991. Musical Hallucination: Report of two unusual cases. Can J Psychiat; 36: 608 –611.
- 8- Khan, A.M. Clark, T. Oyebode, F. 1988. Unilateral auditory hallucination.Brit Pschiat; 152:297-298.